

Detaljregulering for steinbrudd, utvidelse av Forset steinbrudd (Bromstadtrøberga) - gnr 38/2 - offentlig etter

Formannskapet
Saksbehandler: Tove Kummeneje

Møtedato: 29.08.2019

Utvalgssaksnr. Utvalg
73/19 Formannskapet

Møtedato
29.08.2019

Formannskapets vedtak

1. Formannskapet vedtar å legge forslag til detaljregulering av Forset steinbrudd (Bromstadtrøberga) ut til offentlig ettersyn, samtidig som det sendes på høring. Vedtaket fattes i henhold til plan- og bygningsloven § 12-11.
2. Før forslaget legges ut, må følgende innarbeides i reguleringsbestemmelsene:
 - a. Tillegg til punkt 7: Rekkefølgebestemmelser: R2 kan ikke tas i bruk før det foreligger en ferdig reguleringsplan for fylkesveg 704 Tanem-Tulluan, og det er gjort avtaler om finansiering.
 - b. Endring av driftstider, punkt 2.1.d:
Knusing og sortering
Mandag - torsdag kl. 7.00 - 17.00
Fredag kl. 7.00 - 16.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Boring
Mandag – fredag kl. 9.00 – 15.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Sprengning
Mandag – fredag kl. 8.30 - 16.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Opplasting og utkjøring fra R1
Mandag - torsdag kl. 6.30 - 20.00
Fredag kl. 6.30 - 17.00
Lørdag kl. 8.00 - 13.00
Ingen virksomhet på hellig- og høytidsdager
3. Rådmannen gis myndighet til å foreta mindre endringer i planbestemmelsene, som ikke vil være av betydning for innholdet i planen. Dette gjøres før saken sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.
4. Reguleringsplan for masseuttak - Øvre Forset - gnr 38/2, vedtatt 16.6.2005, planident K2005005, oppheves.
Vedtaket fattes i henhold til plan- og bygningsloven § 12-14, 4. ledd.

Formannskapet behandling 29.08.2019:

Ved votering ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling

1. Formannskapet vedtar å legge forslag til detaljregulering av Forset steinbrudd (Bromstadtrøberga) ut til offentlig ettersyn, samtidig som det sendes på høring. Vedtaket fattes i henhold til plan- og bygningsloven § 12-11.
2. Før forslaget legges ut, må følgende innarbeides i reguleringsbestemmelsene:
 - a. Tillegg til punkt 7: Rekkefølgebestemmelser: R2 kan ikke tas i bruk før det foreligger en ferdig reguleringsplan for fylkesveg 704 Tanem-Tulluan, og det er gjort avtaler om finansiering.
 - b. Endring av driftstider, punkt 2.1.d:
Knusing og sortering
Mandag - torsdag kl. 7.00 - 17.00
Fredag kl. 7.00 - 16.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Boring
Mandag – fredag kl. 9.00 – 15.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Sprengning
Mandag – fredag kl. 8.30 - 16.00
Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager
Opplasting og utkjøring fra R1
Mandag - torsdag kl. 6.30 - 20.00
Fredag kl. 6.30 - 17.00
Lørdag kl. 8.00 - 13.00
Ingen virksomhet på hellig- og høytidsdager
3. Rådmannen gis myndighet til å foreta mindre endringer i planbestemmelsene, som ikke vil være av betydning for innholdet i planen. Dette gjøres før saken sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.
4. Reguleringsplan for masseuttak - Øvre Forset - gnr 38/2, vedtatt 16.6.2005, planident K2005005, oppheves.
Vedtaket fattes i henhold til plan- og bygningsloven § 12-14, 4. ledd.

SAKSUTREDNING

Vedlegg

1. Plankart, datert 13.5.19
2. Reguleringsbestemmelser, sist revidert 19.8.19
3. Planbeskrivelse, sist revidert august 2019

Øvrige vedlegg til planmaterialet:

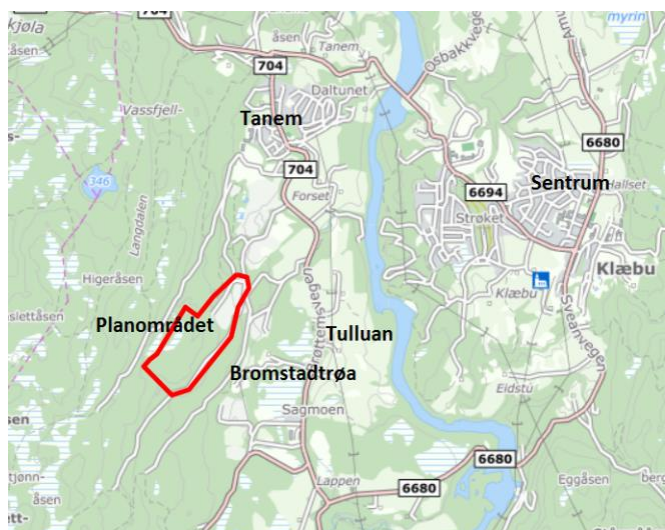
- Uttaksetapper for område R2A, datert 6.2.19
- Avslutningsplan, datert 31.5.19
- Tverrsnitt avslutningsplan, datert 29.6.19
- Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), sist revidert mai 2019
- Støyutredning, datert 25.1.19
- Notat avrenning, datert 13.5.19
- Bæreevnerapport, datert 12.10.17
- Uttalelser til varsel om oppstart, oktober/november 2017
- Brev fra Statens vegvesen, trekker vilkår rekkefølgekrav ny fylkesveg, datert 5.10.16

Innledning

Reguleringsplanforslaget er utarbeidet av Pro Invenia som plankonsulent, på vegne av forslagstiller og tiltakshaver Forset Grus AS. Forslaget ble først sendt kommunen til behandling i februar 2019. Fra kommunens side ble det stilt krav om enkelte suppleringer og endringer. Et komplett, revidert planforslag, er mottatt 1.7.19. Enkelte spørsmål er tatt opp med plankonsulent i etterkant, og reviderte bestemmelser og planbeskrivelse er mottatt 19.8.19.

Planforslaget legges nå fram for formannskapet, som skal ta stilling til om det skal sendes ut på høring til berørte og legges ut til offentlig ettersyn.

Beliggenhet

Foreslått steinbrudd ligger i Vassfjellet 1,0-2,2 km sør for bebyggelsen på Tanem. Planområdet utgjør ca. 420 dekar. Det omfatter deler av eksisterende steinbrudd på gnr/bnr 38/2, samt store deler av området i Bromstadtrøberga.

Figur 1: Planområdets beliggenhet

Hensikten med planen

Hensikten med planen er å legge til rette for videre uttak av masse sør for eksisterende steinbrudd. Tidligere regulert steinbrudd inngår i nytt forslag til regulering. Uttaket i dagens brudd vil opphøre, og dette området vil da brukes til foredling og mellomlagring av stein fra det nye uttaksområdet. Virksomheten er viktig for leveranser av råstoff til regionen.

Utfordringer i planarbeidet

Av utfordringer i arbeidet har følgende vært sentralt:

- Hensynet til landskap, natur og friluftsliv
- Støy, støv og trafikkforhold

Uttaksområdet er stort og er beregnet til å vare i mange tiår. Nytt uttaksområde er delt inn i to etapper, hvor det nordligste området (R2A) vil (ifølge planbeskrivelsen) være i aktivitet de første 25 årene. Det må påregnes konflikter mellom næringsmessige hensyn og bomiljø-/andre miljøhensyn.

Gjeldende plangrunnlag

Planen bygger på forutsetningene i «kommunedelplan for Vassfjellet, Tanem-Tulluan», vedtatt 16.6.16. I bestemmelsene til kommunedelplanen sies blant annet følgende:

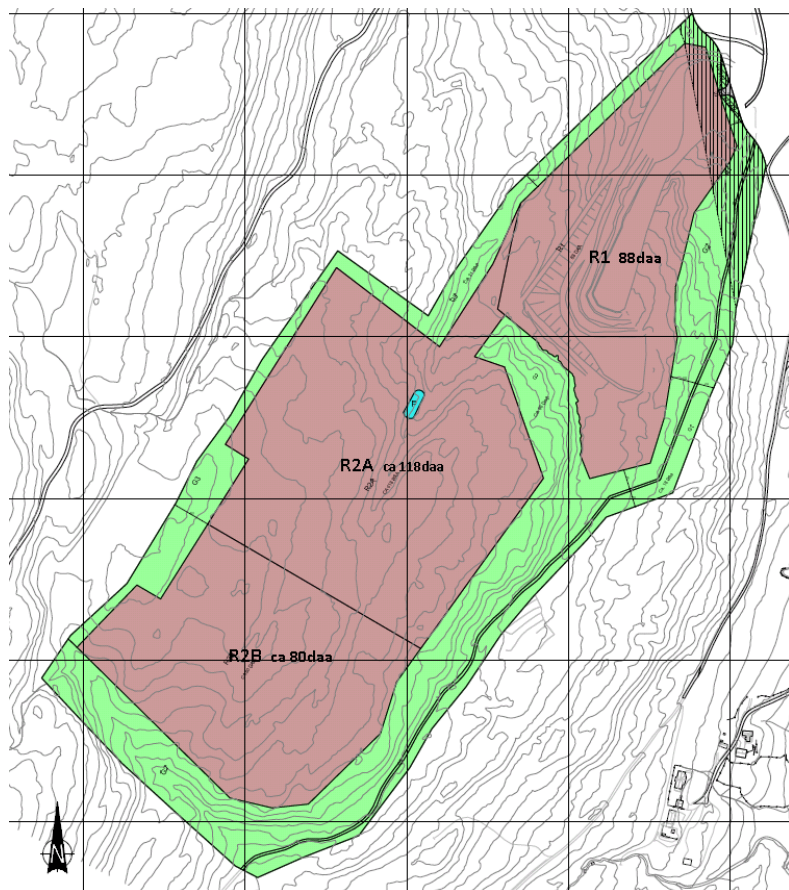
- Området R1 tas ut og istandsettes før område R2 tas i bruk.
- Område R2 kan ikke tas i bruk før det foreligger en ferdig reguleringsplan for fylkesveg 704 Tanem-Tulluan, og det er gjort avtaler om finansiering.
- Når uttak av stein i område R1 er fullført, skal finknusing og sortering av stein fra område R2 skje i område R1.
- Uttak, istandsetting og bevaring av vegetasjonen innenfor område R2 skal til enhver tid skje slik at uttaksområdet blir minst mulig synlig fra omgivelsene.

Planbestemmelsene og retningslinjene inneholder ellers en rekke hensyn som må ivaretas som bomiljø, her trafikale forhold, støy og støv, landskap, biologiske verdier og friluftsliv.

Gjeldende plan for steinbrudd i nord, vedtatt 2.3.2017, er tatt inn i nytt forslag til plan. Noen endringer er foreslått for å tilpasse planen til ny trase for fylkesveg 704, vedtatt 6.6.19.

Området er konsekvensutredet i forbindelse med kommunedelplan for Vassfjellet. En egen konsekvensutredning for reguleringsplanen vurderes derfor ikke som nødvendig.

Tidligere plan for eksisterende steinbrudd i nord, vedtatt 16.6.2005, omfattet et større område enn ny plan vedtatt 2.3.17. Planområdet som ligger igjen nordvest for siste vedtatt plan forslås opphevet.

Beskrivelse av planforslaget

Store deler av området består av lavbonitet og uproduktiv skog og utmark, mens nordlige del av planområdet allerede er benyttet til mineralutvinning.

Uttaket vil ta lang tid. Dagens uttakshastighet er ca. 100.000 m³ pr. år, mens ressursen totalt er antydnet til 9 mill m³.

Figur 2: Plankart (Brunt: råstoffutvinning, grønt: grønnstruktur)

Området er delt inn i 3 etapper. R1 er eksisterende steinbrudd. Når det meste av mineralressursene er tatt ut av eksisterende brudd kan uttak i R2A starte opp. Det tillates maksimum 1 år med drift i begge områder samtidig.

Uttak i R2B kan ikke settes i gang før en på område R2 A er kommet ned til kote +250. En regner da å ha tatt ut ca. 2 mill m³ stein. En anslår her ca. 20 år etter oppstart av uttak i R2A.

Det tillates ikke uttak av stein lavere enn kote +180.

I driftsplanen, som skal godkjennes av Direktoratet for mineralforvaltning stilles det krav, om mer detaljert uttaksrekkefølge. Denne skal oppdateres med jevne mellomrom.

Bergarten egner seg svært godt som «entreprenørmasse», dvs. til kommunaltekniske formål og til erosjonssikring. De mekaniske egenskapene til bergarten er ikke tilfredsstillende for anvendelse i topplag og fundament på veier med høy trafikk.

Pro Invenia har utarbeidet planbeskrivelse der planområdet, prosessen hittil og planforslaget er nærmere beskrevet. Beskrivelsen med vedlegg belyser også konsekvenser av forslaget.

VURDERING OG VIRKNINGER

Forholdet til kommuneplanen

Området som foreslås regulert bygger på areal som er vedtatt i kommunedelplan for Vassfjellet, og følger i hovedsak de krav som ligger i denne planen.

Kommunedelplanen inneholder et rekkefølgekrav om at R2 ikke kan tas i bruk før det foreligger en ferdig reguleringsplan for fylkesveg 704 Tanem-Tulluan, og det er gjort avtaler om finansiering. Det foreligger nå en reguleringsplan for ny fylkesveg, men det er ikke gjort avtale om finansiering.

I foreslåtte bestemmelser er dette kravet utelatt. Dette rekkefølgekravet kom inn i kommunedelplanen etter nærmere vurdering. Det skal også nevnes at Statens vegvesen (SVV) hadde innsigelse til planen på dette punkt. Pro Invenia opplyser at de har avholdt møter med SVV hvor de har trukket dette kravet. Se vedlagt brev. Grunnen for dette var tiltakshavers argument om at bedriften ikke skulle endre mengde uttak utover det som tas ut i dag.

Rådmannen mener at denne rekkefølgebestemmelsen er viktig for bomiljøet på Tanem. Tungtrafikken på fylkesveg 704 gjennom Tanem er betydelig. Selv om økt aktivitet ikke er et uttrykt mål, ifølge uttalelsen fra Pro Invenia, mener rådmannen at et nytt, stort steinbrudd legger til rette for dette. Erfaringer fra eksisterende steinbrudd er blant annet at uttaket har gått mye raskere enn det man forutså ved start. Det er etterspørselen og forretningsmessige forhold som har styrt dette. Fylkesmannen har dessuten gjennom sin håndtering av utslippstillatelsen foreløpig lagt lite begrensninger på produksjonen.

Tiltakshaver oppgir at dagens brudd er snart tømt for ressurser, og at det er viktig å opprettholde arbeidsplassene. Store kundeavtaler om leveranse av stein kan dessuten gå tapt.

Rådmannen er åpen for å vurdere uttak i område R2 hvis det skulle vise seg at bygging av ny veg drar ut i tid. Spørsmålet bør da tas opp til ny vurdering gjennom en dispensasjon fra

vedtatte reguleringsplan. Gjennom en dispensasjon har kommunen mulighet til å pålegge krav ut over hva som er mulig gjennom regulering, eks. mengde uttak og begrensninger i tid.

Landskap og naturmiljø

Steinbruddet medfører stor inngripen i landskapet. Uttaksområdet skal tilbakeføres til LNFR-område når uttaket er avsluttet. Avslutningsplan for bruddet er lagt ved søknaden. Her vises terrengendringer og plan for tilplanting. Avslutningsplanen er i bestemmelsene retningsgivende for istandsettingsarbeidet. I bestemmelsene sies det at uttaket i R2A skal starte i vest og at terrenget i øst skal bestå lengst mulig for å skjerme mot bygda. Paller skal istandsettes, påføres toppmasser og tilsås med stedefegen vegetasjon. Tilbakeføring og istandsetting skal utføres innen et år etter avsluttet drift. R2A skal tas ned til kote +250 før oppstart i område R2B.

Det er gjennom bestemmelsene satt flere tiltak for å hindre innsyn i bruddet, da spesielt fra bygda, men også til nærliggende turstier. Rekkefølgebestemmelser og vegetasjonsskjerming har her vært viktig. Fra høyereliggende områder i Vassfjellet vil bruddet måtte synes i større grad.

Det skal nevnes at det ble gjennomført en landskapsutredning med 3D modell, datert mai 2015, i forbindelse med utarbeiding av kommunedelplan for Vassfjellet.

Det er registrert spillplass for storfugl sørvest for planområdet mellom turvegen og planlagt brudd. Grønnstruktur mot bruddet er her utvidet noe, slik at bruddet blir noe mer skjermet ved bevaring av et mindre høydedrag med vegetasjon. Vilttråkk for elg og rådyr er registrert nært planområdet, men vil ikke komme i direkte konflikt med aktiviteten.

Alle planer som berører natur og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12, med følgende overskrifter:

- Kunnskapsgrunnlaget
- Føre-var-prinsippet
- Økosystemtilnærminger og samlet belastning
- Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
- Prinsippet om miljøforsvarlige teknikker, driftsmetoder og lokalisering

Prinsippene her er vurdert i planbeskrivelsen, kap. 5.5.

Det skal nevnes at vilt- og naturtypekartlegging som omfattet planområdet ble gjennomført i forbindelse med utarbeiding av Vassfjellplanen, vedtatt i juni 2016, og plan for fylkesveg 704, vedtatt i juni 2019.

Friluftsliv

En mye brukt tur/driftsveg ligger innenfor og langs planområdet i sør-øst. Denne skjermes fra bruddet av en skogkledt åsrygg. En annen tur/driftsveg starter ved Tanem skole og går i en mindre dal, Steindalen, langs bruddet i nordvest. Denne traseen ligger utenfor planområdet. Korteste avstand mellom bruddet og vegen er ca. 100 meter. Vegetasjon og landform skjermer mot bruddet.

Tur/driftsvegen som krysser dagens brudd og grustak vil bli endret, og er ivarettatt gjennom plan for fylkesveg 704.

Flere faktorer vil imidlertid påvirke friluftslivet. I tillegg til landskapskonsekvenser, nevnes spesielt støy og støv. Tiltak vil her bli iverksatt. Se under landskap, støy og støv og driftstider.

Støy, støv og trafikk

Uttak av steinmasser vil gi en økt belastning av støy og støv for omgivelsene.

En utredning mht støy er utredet for virksomheten. I sammendraget her sies det at den mest støybelastede aktiviteten er dagfjellboring som foregår uskjermet høyt i terreng. Aktiviteter som knusing, sikting og opplasting vil foregå skjermet nede i dagens brudd og nede i det planlagte bruddet. Rapporten viser at bolighusene nærmest steinbruddet, i Brøttemsvegen og Bromstadtrøa, vil kunne oppleve støy i varierende nivåer mellom 35 og 43 dB, som tilsvarer hviskestemme og ligger under grenseverdien. Deler av turstier i området ligger imidlertid i områder med beregninger over denne grenseverdien.

Det sikres gjennom bestemmelsene at kommunen kan gi pålegg om beregninger/målinger og pålegge tiltak dersom det er behov. Det er i tillegg foreslått å innskrenke tid for drift i steinbruddet i forhold til hva som er foreslått fra tiltakshaver.

I tørre perioder, og med vind i tillegg, er det spesielt viktig med tiltak som hindrer støvflukt. Gjennom bestemmelsene kreves det støvdempende tiltak. Her nevnes vanning av uttaket driftsvegene og massene, kloring, kalking og etablering av anlegg for hjulvasking. Kommunen kan i tillegg gi pålegg om beregninger/målinger ved behov.

Tungtrafikken gjennom Tanem tettsted er i dag belastende. Rekkefølgebestemmelsen i Vassfjellplanen om at R2 ikke kan tas i bruk før det foreligger en ferdig reguleringsplan for fylkesveg 704, og at det er gjort avtaler om finansiering av denne, mener rådmannen bør opprettholdes. Se avsnitt om forholdet til kommunedelplanen.

Driftstider

I bestemmelsen til kommunedelplan for Vassfjellet for uttak av masser heter det at «Ytre tidsramme for drift på hverdager er kl. 6.30-20.00 – for øvrig fastsettes driftstidene ut fra hensynet til like konkurranseforhold, med sikte på likhet for samme funksjon og i sammenlignbare omgivelser.»

Dette er et langvarig prosjekt som medfører noe støy og støv til naboer og til nærliggende turområde. Begrensninger i driftstider er et viktig tiltak for å bidra til å redusere støy- og støvplagene for nærmiljøet.

Foreslåtte driftstider strekker seg ut over driftstider foreslått i planer for steinbrudd og grustak, hos samme bedrift i samme området, vedtatt i 2017. De begrunner forslag om utvidede driftstider med at avstanden til naboer her er større, og at støyberegninger viser at nærmeste boliger ligger i område under grenseverdiene. Det skal her bemerkes at deler av ofte brukte turstier/veger i nærområdet blir liggende i områder over grenseverdiene.

Rådmannen er skeptisk til å utfordre driftstider som er forankret i planer i samme området som er vedtatt kun for et par år siden. Driftstider bør samsvare med driftstidene i bestemmelsene for eksisterende grustak og steinbrudd.

Rådmannen anbefaler at driftstider endres som følger:

Knusing og sortering

Mandag - torsdag kl. 7.00 - 17.00

Fredag kl. 7.00 - 16.00

Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager

Boring

Mandag – fredag kl. 9.00 – 15.00

Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager

Sprengning

Mandag – fredag kl. 8.30 - 16.00

Ingen virksomhet på lørdag, hellig- og høytidsdager

Opplasting og utkjøring fra R1

Mandag - torsdag kl. 6.30 - 20.00

Fredag kl. 6.30 - 17.00

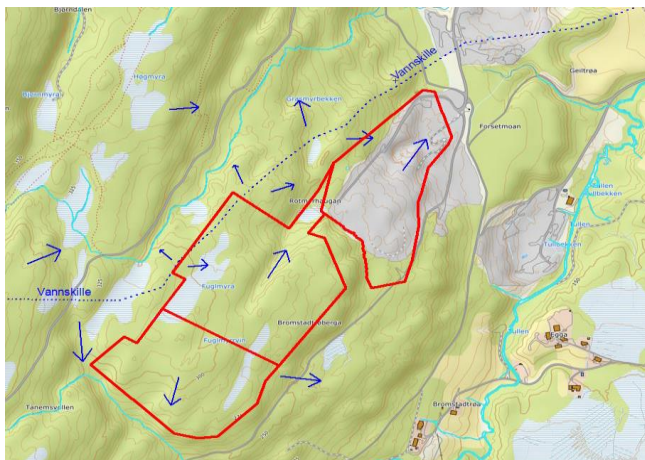
Lørdag kl. 8.00 - 13.00

Ingen virksomhet på hellig- og høytidsdager

Avrenning

Det ligger ved søknaden et notat som omhandler «avrenning fra utvidelsen av Forset Øvre steinbrudd». Det sies her at området hvor det er planlagt steinbrudd er kupert med langsgående høydedrag og nedsenkninger i nordøst-sørvest-retning. Myrdrag ligger nedsenkningene. Overflatevannet renner østover og samles i Grasmyrbekken og Litjfagerlibekken. Det sies i notatet at avdekking av Fuglmyra vil ta vekk et naturlig fordrøyningskammer, som bidrar til å øke avrenningen fra området. Som avbøtende tiltak nevnes

- Avskjæringsgrøfter langs bruddets sørvestre ende for å avskjære tilsig fra høydedraget utenfor bruddet
- Fordrøyningsbasseng med sedimentasjonskammer plassert på laveste punkt i nordenden av nytt bruddområde R2A
- Rør som leder det rene utløpet fra overnevnte basseng, langs driftsvei og ned til Tullbekken
- Fordrøyningsbasseng med sedimentasjonskammer plassert på lavest punkt nord for dagens brudd

Bestemmelsene inneholder krav om at det skal etableres sedimentasjonsbasseng innenfor R2A og utenfor planområdet. Det vises for øvrig til notat «Avrenning fra utvidelse av Forset Øvre steinbrudd».

*Figur 3: Avbøtende tiltak for vannhåndtering
Formålsgrense med rødt*

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Området har endelig avrenning til Tullbekken. Avstanden fra steinbruddet (R2) til bekken er ca. 1 km. Økologisk og kjemisk tilstand i Tullbekken er ifølge Vann-Nett vurdert som god. Et mål er da at tilstanden i Tullbekken ikke forringes.

Avrenningen fra steinbruddet vil passere grustaket før det når bekken. I reguleringsbestemmelsene for Forset grustak er det stilt krav om jevnlig prøvetaking av bekken. Vi mener derfor det ikke vil være behov for ytterlige krav om prøvetaking av Tullbekken i bestemmelsene for steinbruddet.

Medvirkningsprosess

Det ble sendt ut varsel om oppstart 27.9.2017 med frist for innspill 10.11.2017. Naboer, offentlige myndigheter og andre med interesse i området ble varslet. Oppstart ble også varslet med annonse i Adresseavisen og på kommunens hjemmeside. Merknader ligger vedlagt, og er oppsummert og kommentert i planbeskrivelsen (kap. 4) fra Pro Invenia.

Internt i kommunen er det ved behandling av saken lagt vekt på samråd med barnerepresentanten, kommuneoverlegen og representanter fra ulike øvrige fagområder.

Økonomiske og administrative konsekvenser

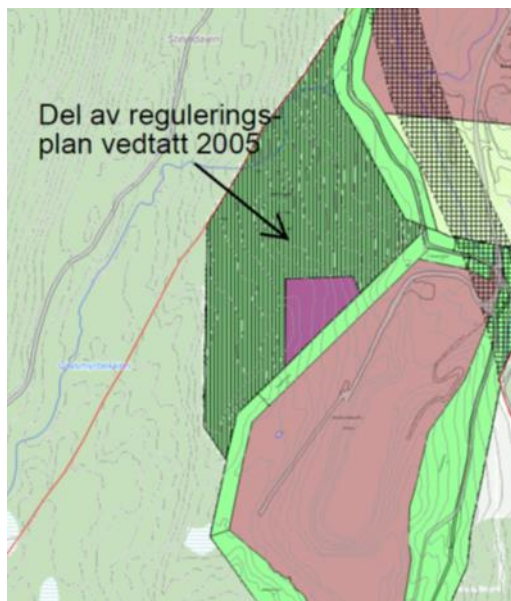
Erfaringsmessig tilsier saker av denne type økt behov for ressurser til kommunalt tilsyn.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn og sendes på høring med de foreslåtte tilføyelser/endringer som framgår av innstillingen.

OPPHEVING AV TIDLIGERE PLAN

Utenfor foreslått plangrense, nord for eksisterende steinbrudd, ligger fortsatt en rest av reguleringsplan vedtatt i 2005. Dette gjelder et mindre areal for steinbrudd og et stort areal som er avsatt som grøntareal/buffer. Det er behov for å rydde opp i dette, slik at arealet tilbakeføres til LNFR-område, i tråd med tidligere vedtatt kommunedelplan. Spørsmål om

oppheving av den gamle planen er tatt opp med Pro Invenia AS og Forset Grus AS. De har ikke merknader til en slik oppheving.

Hjemmelen for oppheving framgår av plan- og bygningsloven § 12-14, 4. ledd:

«Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om å oppheve plan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan. Før det treffes slikt vedtak, skal eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket, gis anledning til å uttale seg.»

Nevnte myndighet er delegert, og formannskapet kan fatte endelig vedtak om oppheving, slik det framgår av innstillingens pkt. 4.